

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 stycznia 2016 roku w sprawie o sygnaturze akt III C 473/15 z powództwa P. R. przeciwko J. K. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 24.225 zł z odsetkami szczegółowo opisanymi w orzeczeniu oraz kwotę 3.629 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem zaocznym z dnia 8 lutego 2012 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt XII GC 1141/11 zasądził od S. B. na rzecz P. R. kwotę 17.328,85 złotych z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot i kwotę 3.284 złotych tytułem kosztów postępowania, nadając wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności. Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2012 roku Sąd nadał klauzulę wykonalności powyższemu wyrokowi zaocznemu z dnia 8 lutego 2012 roku. W oparciu o powyższy tytuł wykonawczy powód – wierzyciel w dniu 8 maja 2012 roku złożył u J. K. – Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wniosek egzekucyjny przeciwko dłużnikowi S. B. i wniósł o wszczęcie egzekucji z wynagrodzenia dłużnika oraz zlecił ustalenie rachunków bankowych dłużnika a także składników majątku do niego należącego. Postępowanie egzekucyjne prowadzone było pod sygnaturą akt KM 1118/12. W dniu 29 maja 2012 roku działający z upoważnienia Komornika asesor M. P. przystąpił do czynności zajęcia ruchomości. Czynność przeprowadzana była w miejscu zamieszkania dłużnika, w G. przy ul. (...). Dokonano zajęcia laptopa marki MacBode A. A. wraz z oprogramowaniem, monitora A. (...), drukarki H., zestawu: biurko + komoda + segment, telewizora S.; zestawu wypoczynkowego składającego się z dwóch foteli, stolika okrągłego i kanapy, wanny narożnej z jacuzzi, zabudowy kuchni, samochodu osobowego marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) 2GC2, telewizora marki S., zestawu głośników. Dłużnik jako właściciela zajętych w poz. 1 rzeczy wymienił Ż. B., a rzeczy wymienionych w poz.3 i 9 – Z. B.. Zajęte ruchomości oddano pod dozór Ż. B.. Wierzyciel był nieobecny podczas czynności zajęcia. Pismem z dnia 11 czerwca 2012 roku Z. B. i Ż. B. wystąpiły do P. R. o zwolnienie spod egzekucji przedmiotów zajętych przez Komornika Sądowego J. K. w sprawie o sygn. akt Km 1118/12 terminie dwóch dni od otrzymania pisma. Stosowne pismo doręczone zostało P. R. przez pełnomocnika w dniu 18 czerwca 2012 roku. Pismo to nie zawierało dowodu potwierdzającego umocowanie pełnomocnika osób trzecich do działania w ich imieniu, który to brak uzupełniony został pismem z dnia 26 czerwca 2012 roku, doręczonym P. R. przez pełnomocnika w dniu 3 lipca 2012 roku. Pismem z dnia 5 lipca 2012 roku, złożonym tego samego dnia w Kancelarii (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi - J. K., P. R. zwolnił spod egzekucji mienie ruchome, którego zajęcia w dniu 29 maja 2012 roku dokonał komornik sądowy w sprawie o sygn. akt KM 1118/12.

Pozwem z dnia 28 czerwca 2012 roku Z. B. i Ż. B. wystąpiły przeciwko P. R. z powództwem przeciwegzekucyjnym, domagając się zwolnienia spod zajęcia ww. ruchomości. Powódki wniosły o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Powódki domagały się ponadto zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie z wniosku P. R. przeciwko S. B. w sprawie o sygn. akt KM 1118/12 prowadzonego przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. K.. Z. B. i Ż. B. wniosły o zwolnienie od kosztów sądowych w całości. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2012 roku Sąd zabezpieczył powództwo poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie egzekucyjnej prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi J. K. w sprawie KM 1118/12 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie, w zakresie prowadzenia egzekucji z samochodu osobowego marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) 2GC2, telewizora marki S., zestawu składającego się z amplitunera marki O. oraz kolumny głośnikowej marki B., zestawu wypoczynkowego składającego się z dwóch foteli, stolika okrągłego i kanapy, laptopa marki MacBode A. A. wraz z oprogramowaniem, monitora A. (...), drukarki H.. Wyrokiem zaocznym z dnia 28 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt II C 1002/12 Sąd Okręgowy w Łodzi zwolnił spod egzekucji samochód osobowy marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) 2GC2, telewizor marki S., zestaw wypoczynkowy składający się z dwóch foteli, stolika okrągłego i kanapy, laptop marki MacBode A. A. wraz z oprogramowaniem, monitor A. (...), drukarkę H. zajęte przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. K., prowadzącego postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 1118/12

z wniosku P. R. przeciwko S. B. nadając wyrokowi w tym zakresie rygor natychmiastowej wykonalności. Sąd oddalił powództwo w pozostałej części. Sąd zasądził od P. R. na rzecz Z. B. kwotę 3.600 złotych, na rzecz Ż. B. kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i nakazał ściągnąć od P. R. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 8.550 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. P. R. był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata. Następnie wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 lutego 2013 roku w sprawie o sygn. akt II C 1002/13 na skutek sprzeciwu P. R. od wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 28 listopada 2012 roku utrzymano wyrok zaoczny w mocy w całości. P. R. w dniu 24 grudnia 2012 roku uiścił opłatę od sprzeciwu od wyroku zaocznego w kwocie 4.275 złotych.

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2013 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie o sygn. akt I ACa 695/13 i I ACa 696/1, na skutek apelacji pozwanego P. R. uchylił wyrok utrzymujący w mocy wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 28 listopada 2012 roku i umorzył postępowanie w sprawie obciążając P. R. kosztami procesu w wysokości 3.600 złotych na rzecz Z. B. i 2.400 złotych na rzecz Ż. B.. Sąd nakazał ściągnąć od P. R. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 8.550 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, zniósł wzajemne koszty postępowania apelacyjnego między stronami. P. R. był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2012 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi J. K. w sprawie o sygn. akt KM 1118/12 na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. umorzył postępowanie egzekucyjne w zakresie egzekucji z ruchomości zajętych i ujętych protokołem z dnia 29 maja 2012 roku. Pismem z dnia 22 kwietnia 2014 roku P. R. wezwał J. K. do zapłaty na jego rzecz łącznej kwoty 24.825 złotych. J. K. był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., któremu zgłosił szkodę. Ubezpieczyciel odmówił wypłaty żądanej kwoty i nie przyjął odpowiedzialności za J. K. uznając zaistnienie winy umyślnej w jego działaniu.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości. W ocenie Sądu Rejonowego informacja o wystąpieniu przez osoby trzecie będące właścicielami przedmiotów zajętych w toku prowadzonego przez komornika postępowaniu egzekucyjnym w sprawie KM 1118/12 z powództwem przeciwegzekucyjnym była pozwanemu znana co najmniej od dnia 11 września 2012 roku, kiedy to otrzymał odpis postanowienia nadesłanego mu przez Sąd Rejonowy w Zgierzu o zabezpieczeniu roszczenia. Nawet wówczas pozwany działając jako komornik sądowy nie podjął żadnych działań zmierzających do uwzględnienia wniosku powoda o zwolnienie spod egzekucji konkretnych ruchomości. Sąd I instancji wskazał, iż za zasadny należy uznać sformułowany przez powoda zarzut bezprawnego działania komornika polegającego na zaniechaniu zwolnienia przez niego spod egzekucji przedmiotów zajętych w dniu 29 maja 2012 roku i oczekiwaniu z podjęciem czynności na wniosek powoda. Pismo powoda w tym przedmiocie nie zawierało co prawda sformułowania zawierającego wprost wyrażony wniosek o umorzenie w tym przedmiocie postępowania egzekucyjnego, to jednak okoliczność ta była już przedmiotem zainteresowania Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie o sygn. akt I ACa 695/13, I ACa 696/13, który wprost w uzasadnieniu wyroku wskazał, iż zgodnie z art. 125 k.p.c. pisma procesowe obejmują wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą, strona nie musi *expressis verbis* używać pojęć zawartych w przepisach procesowych. W konkluzji Sąd Rejonowy uznał, iż brak uzasadnienia, dla którego pozwany zwlekał z rozpoznaniem wniosku wierzyciela aż pół roku. Nadto Sąd Rejonowy wskazał, iż w istocie na skutek bierności P. R. Sąd Okręgowy w Łodzi wydał wyrok zaoczny w sprawie, nie sposób jednak uznać, iż działanie P. R. w tym zakresie było celowym i że nie chciał on bronić swoich racji. W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż roszczenie powoda jest uzasadnione w całości w oparciu o art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (tj.: Dz. U. z 2015 roku, poz. 790, ze zm.) - dalej w uzasadnieniu jako „ustawa”, zgodnie z którym komornik jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności (wyrok z uzasadnieniem).

Pozwany J. K. w apelacji od opisanego wyroku w całości, wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił w apelacji naruszenie prawa materialnego, tj. art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (tj.: Dz. U. z 2015 roku, poz.790, ze zm.) przez przyjęcie istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy nieterminowym częściowym umorzeniem postępowania egzekucyjnego a obciążeniem powoda kosztami procesu, które zdaniem sądu stanowią szkodę oraz art. 362 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie niewystępowania okoliczności faktycznych uzasadniających przyczynienie się powoda do powstania szkody. Skarżący podniósł, iż powód – będący adwokatem - winien przy pierwszej czynności procesowej uznać powództwo i przedstawić sądowi złożony u pozwanego wniosek o zwolnienie od egzekucji (apelacja).

Na rozprawie w dniu 14 czerwca 2016 roku pozwany poparł apelację. Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego (protokół rozprawy k. 46-47).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację jako zasadną w części należało uwzględnić oraz w konsekwencji zmienić zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżyć zasądzoną kwotę 24.225 zł do kwoty 14.550 zł oraz zasądzoną kwotę 3.629 zł do kwoty 2.177 zł i oddalić powództwo w pozostałej części.

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, uznaje za prawidłowe i przyjmuje za własne. Należy przywołać utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym w postępowaniu apelacyjnym nie wymaga się dokonywania ustaleń na podstawie dowodów przeprowadzonych we własnym zakresie oraz ich samodzielnej oceny, jeżeli sąd odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponowienia dowodów dopuszczonych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz podziela ocenę ich wiarygodności wyrażoną przez sąd pierwszej instancji. Wówczas wystarczająca jest aprobata dla stanowiska przedstawionego w orzeczeniu sądu pierwszej instancji (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. I CSK 313/09, niepubl.; wyrok SN z dnia 16 lutego 2005 r., sygn. IV CK 526/04, niepubl.; wyrok SN z dnia 20 maja 2004 r., sygn. II CK 353/03, niepubl.). Sąd Okręgowy w Łodzi podziela przedstawiony pogląd.

Zasadny okazał się zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 362 k.c. Otóż wskazać należy, iż istotnie od powoda – jako profesjonalisty adwokata – wymagać można większej, niż przeciętnej, staranności w dbałości w reprezentowaniu swoich interesów. Analiza stanu faktycznego sprawy pozwala na stwierdzenie, iż staranność ta nie została zachowana. Otóż zgodzić się należy ze skarżącym, iż gdyby powód stawiał się na rozprawie przed Sądem Okręgowym w Łodzi w sprawie II C 1002/12 bądź – w wypadku niemożności stawiennictwa – choćby złożył pismo procesowe zawierające ustosunkowanie się do treści pozwu – nie doszłoby do wygenerowania dalszych kosztów postępowania wywołanych sprzeciwem i dalszymi czynnościami procesowymi. Jak wynika z akt sprawy powód odebrał zarówno postanowienie o zabezpieczeniu powództwa (k. 36), jak i odpis pozwu (k.47), a także wezwanie na rozprawę (k.53). Mimo to, nie zareagował w żaden sposób. Okoliczności powyższe nakazują Sądowi Odwoławczemu zmniejszenie zasądzonej kwoty 24.225 zł do kwoty 14.550 zł. Na kwotę tę składają się wyłącznie koszty postępowania w sprawie II C 1002/12 do momentu wydania wyroku zaocznego (k.63- 63 odwrót akt II C 1002/12), a zatem kwota 3.600 zł i kwota 2.400 zł zasądzona na rzecz powódek tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwota 8.550 zł tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych. Dalsze bowiem koszty wywołane zostały bowiem wyłącznie zaniechaniem podjęcia przez powoda jakiegokolwiek czynności w toku sprawy. Istotnie, przecież gdyby powód uznał żądanie pozwu, nie doszłoby do dalszego toku postępowania. Nie można uznać, iż powód nie wiedział o takiej możliwości skoro wykonuje zawód adwokata i winien posiadać wiedzę o konsekwencjach związanych z dokonaniem bądź nie poszczególnych czynności procesowych.

Mając na uwadze powyższe, należało uznać na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., że apelacja jako zasadna podlega uwzględnieniu w części, zaś w pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c. podlega oddaleniu.

Zmiana rozstrzygnięcia pociągała za sobą także zmianę rozstrzygnięcia w zakresie kosztów, które ulegały proporcjonalnemu obniżeniu do kwoty 2.177 zł.

W pozostałej części apelacja podlegała oddaleniu. W ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, iż pozwany zaniechał rozpoznania pisma złożonego przez P. R. w toku postępowania egzekucyjnego dotyczącego zwolnienia od egzekucji zajętych przedmiotów przez okres ponad 5 miesięcy. Trafnie Sąd Rejonowy wskazał, iż informacja o wytoczeniu powództwa o zwolnienie od egzekucji musiała być skarżącemu znana co najmniej od dnia 11 września 2012 roku bowiem w tej dacie otrzymał postanowienie sądu o zabezpieczeniu powództwa. Stąd odpowiedzialność pozwanego na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (tj.: Dz. U. z 2015 roku, poz.790, ze zm.) nie jest wyłączona.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy zniósł te koszty na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Obie strony wygrały i przegrały mniej więcej w połowie i podobna jest wysokość poniesionych przez nie kosztów.